

آموزه‌هایی از چین
۳۰ نکته از ۳۰ سفر به سرزمین اژدها

ناصر بیک‌زاده مرزبانی
بهمن ۸۷

www.Tmba.ir

info@Tmba.ir

یگاه سیستم

شرکت مهندسی نرم‌افزار

www.pegahsystem.net

مروری بر ویژگی‌های جغرافیایی

- مساحت: ۹۵۹۶۹۶۰ کیلومتر مربع
- سومین کشور پهناور جهان پس از روسیه و کانادا
- مساحتی تقریباً ۶ برابر ایران
- آب و هوا: متنوع؛ استوایی در جنوب، سرد و خشک در شمال و صحرایی در غرب
- منابع طبیعی: زغال سنگ، سنگ آهن، نفت، جیوه، تنگستن، و...
- نقشه چین

مروری بر ویژگی‌های جمعیتی

• جمعیت: یک میلیارد و سیصد و سی میلیون نفر

پرجمعیت‌ترین کشور دنیا

– بیش از ۱۸/۵ برابر جمعیت ایران

– بیش از ۴ برابر کشور آمریکا

– حدود ۶/۵ برابر جمعیت خاورمیانه

مروری بر ویژگی‌های جمعیتی

نکته!

از دیدگاه استراتژیک چین و همسایگانش هم‌اکنون ۶۰ درصد از جمعیت جهان را تشکیل می‌دهند و بر همین اساس، بسیار از اقتصاددانان بر این باورند که تحولات آتی اقتصادی در این منطقه رقم خواهد خورد، بنابراین هنگام تجزیه و تحلیل مسائل چین نباید عامل جمعیت و وسعت این کشور را فراموش کنیم.

مروری بر ویژگی‌های جمعیتی

• ساختار سنی جمعیت:

- بین (۱۴ - ۰ سال) ۲۰/۱ درصد
- بین (۱۵ - ۶۴ سال) ۷۱/۹ درصد
- و جمعیت بالای (۶۵ سال) ۱۸ درصد

• نرخ رشد جمعیت:

باتوجه به اعمال سیاست تک‌فرزندی نرخ رشد جمعیت ۰/۶۲۹ درصد است.

مروری بر ویژگی‌های جمعیتی

نکته!

با توجه به ساختار جمعیتی این کشور که حدود ۷۲ درصد آنها در سن اشتغال قرار دارند و گروه سنی زیر ۱۴ سال آن تنها ۲۰ درصد جمعیت کشور را شامل می‌شود و هم‌چنین با توجه به سیاست تک‌فرزندی، مشکل پیری جمعیت یکی از مسائلی است که استراتژیست‌های چینی را به تامل واداشته است.

✓ قابل ذکر است که هم‌اکنون متوسط سن در چین ۳۳ سال می‌باشد.

نگاهی به شاخص امید به زندگی:

• میانگین کل شاخص امید به زندگی: ۷۳/۱۸

➤ میانگین شاخص امید به زندگی مردان: ۷۱/۳۷

➤ میانگین شاخص امید به زندگی زنان: ۷۵/۸۱

مذهب:

- غالباً «دائوئیست» و «بودایی»

- ۴-۳ درصد مسیحی

- حدود ۲ درصد مسلمان

مذهب

نکته!

باتوجه به پرجمعیت بودن این کشور ، ۲ درصد جمعیت مسلمان این کشور جمعیتی بالغ بر ۲۶ میلیون نفر بوده که تقریباً برابر با جمعیت عربستان سعودی است.

نرخ باسوادی جمعیت

▪ نرخ متوسط باسوادی: ۹۰/۹ درصد

▪ مردان: ۹۵/۱ درصد

▪ زنان: ۸۶/۵ درصد

تقسیمات کشوری:

۲۳ استان با احتساب تایوان، که چینی‌ها آن را استان بیست و سوم و بخشی از خاک خود می‌دانند. موضوع تایوان، از جمله موضوع‌های استراتژیک پکن، در تعاملات بین‌المللی به شمار می‌رود.

ساختار حکومتی:

رئیس جمهور به وسیله کنگره ملی خلق برای یک دوره زمانی پنج ساله برگزیده می شود که البته این دوره برای بار دوم نیز قابل تمدید است.

ساختار حکومتی:

آخرین دور انتخابات چین در نیمه مارچ سال ۲۰۰۸ میلادی
برگزار گردیده و دوره بعدی آن در نیمه مارچ ۲۰۱۳ برگزار
خواهد شد .

ساختار حکومتی:

۱. ریاست جمهوری
۲. کنگره ملی خلق
۳. کنفرانس مشورتی - سیاسی خلق
۴. شورای دولتی
۵. حکومت‌های محلی (استان‌ها)
۶. داده‌گاه عالی خلق
۷. دادستانی عالی خلق

ساختار حکومتی:

باتوجه به عدم تفکیک قوای کامل در چین،
تعدادی از مقامات حزبی و دولتی عضو
کنگره نیز هستند.

ساختار حکومتی:

حزب غالب در این کشور، حزب «کمونیست» است، البته در کنار آن ۸ حزب دیگر نیز مجوز فعالیت دارند که احزاب کوچکی بوده و توسط حزب کمونیست کنترل می‌شوند.

مروری بر وضعیت و شاخص‌های اقتصادی

نرخ رشد GDP در سال ۲۰۰۷ معادل

۱۱/۴ درصد

سهام سرانه هر چینی در تولید ناخالص ملی

معادل ۵۳۰۰ دلار

مروری بر وضعیت و شاخص‌های اقتصادی

سهم بخش‌های مختلف اقتصادی در تولید ناخالص ملی:

- کشاورزی: ۱۱/۳ درصد

- صنعت: ۴۸/۶ درصد

- خدمات: ۴۰/۱ درصد

مروری بر وضعیت و شاخص‌های اقتصادی

سهم بخش‌های مختلف اقتصادی در اشتغال:

- کشاورزی: ۴۳ درصد

- صنعت: ۲۵ درصد

- خدمات: ۳۲ درصد

نکته!

اشتغال ۴۳ درصدی در بخش کشاورزی، بیانگر آن است که چین هنوز کشوری نیمه کشاورزی است؛ البته این جمعیت تنها در تولید ۱۱/۳ درصد GDP نقش دارد.

نکته!

■ تنها ۲۵ درصد شاغلین در بخش صنعت مشغول به کارند، اما بیش از ۴۸ درصد GDP در این بخش حاصل می شود که بیانگر اهمیت بخش صنعت در ایجاد ارزش افزوده می باشد.

مروری بر وضعیت و شاخص‌های اقتصادی

تعداد نیروی آماده به کار: $۳/۳$ تا $۳/۳$ میلیون نفر

جمعیت زیر خط فقر: ۸ درصد

نرخ تورم: $۴/۸$ درصد

نرخ رشد صنعتی: $۳/۴$ درصد

مروری بر وضعیت و شاخص‌های اقتصادی

مهم‌ترین مقاصد صادراتی:

ایالات متحده آمریکا: ۱۹/۴ درصد

هنگ کنگ: ۱۵/۲ درصد

ژاپن: ۸/۴ درصد

کره جنوبی: ۴/۶ درصد

آلمان: ۴/۱ درصد

مروری بر وضعیت و شاخص‌های اقتصادی

مهم‌ترین مبادی وارداتی:

ژاپن: ۱۳/۹ درصد

کره جنوبی: ۱۱ درصد

تایوان: ۱۰/۶ درصد

ایالات متحده آمریکا: ۷/۵ درصد

آلمان: ۴/۷ درصد

نکته!

➤ جالب است بدانید:

➤ در تراز تجاری ایران در سال ۲۰۰۶ کشور چین مهم‌ترین مبداء واردات بوده است (۱۴ درصد).

➤ دومین مقصد صادرات کالای ایرانی‌ها نیز که عمدتاً نفت و منابع انرژی است، پس از ژاپن کشور چین بوده است؛ اما این ارقام در اقتصاد کلان چین بسیار اندک است.

اگر به چین سفر کردید، به نمادهای زیر احترام بگذارید:

- اژدها: نماد قدرت
- پاندا: نماد صلح و دوستی
- ماهی قرمز: نماد حیات
- دیوار چین: سمبل تاریخ و مقاومت
- اول اکتبر: روز ملی چین که سالروز تشکیل جمهوری خلق چین در سال ۱۹۴۹ است.

چین در گذار سه دهه تحول

■ نگاهی بر سال‌های مائوئیسم:

یگاه سیستم

شرکت مهندسی نرم افزار

www.pegahsystem.net

نگاهی بر سیاست‌های مائو:

• استراتژی خودکفایی:

مائو، در سال‌های حکومت خود استراتژی توسعه چین را بر «خودکفایی» استوار کرد. خودکفایی در تولید گندم به منظور تامین خوراک پرجمعیت‌ترین کشور دنیا از جمله دستاوردهای این دوران محسوب می‌شود. همچنین این کشور در این دوران، در صنایع نظامی نیز به پیشرفت‌های قابل توجهی دست پیدا کرد.

نگاهی بر سیاست‌های مائو:

- پیروی از سیاست درهای بسته:

مائو، در سال‌های نخست حکومت خود با اتحاد جماهیر شوروی ارتباط خوبی داشت، اما پس از بروز اختلافات ایدئولوژیک با سردمداران کاخ کرملین، و با دنبال کردن سیاست «درهای بسته» بیش از هر زمان دیگری به رویکردهای خودکفایی روی آورد.

نگاهی بر سیاست‌های مائو:

• انقلاب فرهنگی

مائو در سال‌های پایانی حکومت خود با اعلام انقلاب فرهنگی، کلیه نیروهای معتدل‌تر حزب کمونیست را طرد نمود.

رهبری این انقلاب بر عهده همسر مائو بود و در این فرآیند بسیاری از اساتید دانشگاه و روشنفکران از جمله “دنگ شیائو پینگ” که بعدها چین نوین را بنیان نهاد به اردوگاه‌های کار اجباری تبعید شدند.

چین در مسیر سه دهه تحول

یگاه سیستم

شرکت مهندسی نرم افزار

www.pegahsystem.net

اصول حاکم بر مدیریت تکنولوژی چین در دوران گذار:

- انتقال فناوری‌ها متناسب با استعدادها و نیازهای کشور
- استفاده از روش FDI (روش سرمایه‌گذاری مستقیم) برای واردات فناوری؛ میزان سرمایه خارجی در این حوزه در سال ۲۰۰۴ حدود ۱۲۰ میلیارد دلار بوده است.
- مشارکت واحدهای تحقیق و توسعه، مراکز رشد و فناوری و پارک‌های علمی در فرآیند انتقال تکنولوژی؛ از جمله این پارک‌ها می‌توان به پارک علمی “چونگ گوانگ‌سون” اشاره کرد.

اصول حاکم بر مدیریت تکنولوژی چین در دوران گذار:

- ورود هدفدار و برنامه‌ریزی شده فناوری به شهرستان‌ها و نواحی روستایی به منظور ارتقاء بهره‌وری مناطق روستایی
- ایجاد ظرفیت‌های لازم در داخل کشور برای جذب، اصلاح و بومی کردن فناوری وارداتی
- تدوین برنامه توسعه و فناوری با تاکید بر معرفی، جذب و اصلاح و نوسازی فناوری خارجی

اصول حاکم بر مدیریت تکنولوژی چین در دوران گذار:

- ارائه مقررات لازم برای حمایت از سرمایه‌گذاری‌های خارجی در زمینه ورود فناوری‌های روز
- گسترش تحقیقات داخلی برای ایجاد زمینه‌های لازم جهت جذب فناوری‌های برتر

آن چه از چینی ها آموخته‌ام

- آن چه در پی می‌آید آموخته‌های ۳۰ بار سفر به سرزمین اژدها در بیست سال سفر به چین بوده است.

۳۰ آموزه ره آورد ۳۰ سفر

۱. تعامل و همزیستی مسالمت‌آمیز با جامعه جهانی

دولتمردان چین نوین، پس از پشت سر گذاشتن سال‌ها سیاست درهای بسته، با تیزهوشی این نکته را درک کردند که راه خردمندانه پیشرفت کشورشان در گرو تعامل هوشمندانه با نظام بین‌الملل و البته با حفظ منافع «چین» است. از همین رو در حال حاضر پیش‌نیاز حل هر بحرانی از گرم شدن هوای زمین گرفته تا مساله دارفور و کره‌شمالی را باید در پکن دنبال کرد.

۳۰ آموزه ره آورد ۳۰ سفر

۲. بومی سازی فناوری های وارداتی و رعایت تناسب فرهنگی

جمعیت انبوه روستایی و شاغل در بخش کشاورزی چین همواره یکی از چالش های این کشور بوده است و هم اکنون نیز علیرغم سه دهه اصلاحات نزدیک به نیمی از مردم در بخش کشاورزی اشتغال دارند، بنابراین چینی ها برای نهادینه کردن فرآیند توسعه ناگزیر از بومی کردن فناوری های وارداتی بودند.

ارائه یک مثال می تواند این شرایط را بهتر تبیین کند:

در سال ۱۹۸۰ روستای ۵۰ هزار نفری شنجن به منطقه ویژه اقتصادی تبدیل شد. این روستا اکنون دارای ۷ میلیون جمعیت با رشد متوسط سالانه اقتصادی ۲۸ درصد، تولید ناخالص داخلی ۷۰ میلیارد دلار در سال ۲۰۰۵ و سرمایه خارجی جذب شده بالغ بر ۴۰ میلیارد دلار است.

۳۰ آموزه ره آورد ۳۰ سفر

۴. خصوصی سازی به شیوه چینی:

در فرآیند اصلاحات، دولت چین نه موسسه‌های دولتی را خصوصی کرد و نه اجازه داد که موسسه‌های دولتی ضرردهنده به ورشکستگی کشیده شوند. اصلاح‌گران چینی معتقد بودند که تغییر روابط مالکیت در طول مرحله توسعه، اهمیت کمتری نسبت به افزایش کارایی موسسه‌های دولتی دارد. به همین دلیل به تدریج شرکت‌های دولتی را در مقابل نیروهای بازار قرار دادند تا رقابت داخلی و خارجی را افزایش دهند. به همین دلیل بخشی از اصلاحات در سال ۱۹۸۴ معطوف به افزایش اختیارات موسسات دولتی در تولید، بازاریابی و امور مالی بود. همچنین عرضه طرح‌های پاداش و اصلاح ساختار دستمزد بر مبنای فروش نیز مورد توجه قرار گرفت. حاصل آن شد که در سال گذشته نام ۱۵ شرکت چینی در میان ۵۰۰ شرکت برتر دنیا درخشید و از این تعداد ۱۴ شرکت آن شرکت‌های دولتی در چین بودند.

۳۰ آموزه ره آورد ۳۰ سفر

۵. توان بالقوه برای تبدیل نقاط ضعف به نقطه قوت

چینی‌ها تخصص فوق‌العاده‌ای دارند که نقاط ضعف‌شان را تبدیل به نقطه قوت کنند بارها و در سفرهای مختلف شاهد آن بوده‌ام. در همین ارتباط ذکر دو تجربه مفید است.

تجربه نخست؛ چگونگی واگذاری سرپرستی کودکان بی‌سرپرست چینی به متمولین کشورهای مرفه

تجربه دوم؛ چگونگی استفاده از نیروهای پیرمردها و پیرزنان چینی که وقت‌شان را صرف تولید محصولاتمانند گل‌های مصنوعی، صندل، سرپایی و ... می‌کنند و این چنین است که قیمت تمام شده کالای چینی به شدت کاهش می‌یابد و آن‌گاه تولیدکنندگان ما ...

۳۰ آموزه ره آورد ۳۰ سفر

۶. صبر، حوصله زیاد و دقت در امور

نمی‌دانم تا کنون از یک فروشگاه چینی خرید کرده‌اید یا خیر؟ هنگام خرید آقا یا خانم صندوق‌دار ابتدا با کاغذ و قلم مبلغ قبض شما را محاسبه می‌کند، سپس یک بار این کار را با ماشین حساب انجام می‌دهد و در پایان اگر لازم باشد برای کنترل سه باره از همکار خود نیز کمک می‌گیرد.

در مذاکرات نیز رویه‌های‌شان همین‌گونه است، مذاکرات را با دقت بسیار زیاد دنبال می‌کنند و تا حد ممکن باید مسائل را به صورت جزئی برای آن‌ها بیان کنید تا بتوانند همه جوانب کار را تجزیه و تحلیل کنند و تازه از این پس باید به سوالات بی‌شمار آن‌ها پاسخ دهید.

۳۰ آموزه ره آورد ۳۰ سفر

۷. مدیریت زمان در کنار صبر و دقت

چینی‌ها در کنار صبر و دقت، به شدت به زمان احترام می‌گذارند و به نوعی این دو ویژگی به صورت مکمل برای آن‌ها ارزش افزوده ایجاد کرده است.

به یاد دارم در کارخانه‌ای در چین چند روزی به عنوان ناظر حضور داشتم. نکته جالب این بود که در این کارگاه جابه‌جایی قطعات نیمه‌ساخته به وسیله یک گاری که با اسب یا قاطر کشیده می‌شد انجام می‌شد اما آن قدر در زمان رساندن قطعات دقت داشتند که به راحتی می‌توانستید با شنیدن صدای پای اسب گاری‌کش، ساعت خود را تنظیم

کنید!

۳۰ آموزه ره آورد ۳۰ سفر

۸. کار تیمی

یکی از نمادهای بارز کار تیمی چینی‌ها در مذاکرات‌شان برای عقد قرارداد مشهود است. آن‌ها نه تنها به صورت تیمی و به تعداد زیاد در مذاکرات شرکت می‌کنند، بلکه در تصمیم‌گیری نهایی نیز به شکل تیمی عمل می‌کنند. بنابراین در مذاکرات هیچ‌گاه انتظار نداشته باشید که آن‌ها به شما سریع پاسخ دهند به سبب این که تیم آن‌ها باید به نتیجه برسد؛ اما در نهایت هنگامی که به شما پاسخ مثبت می‌دهند و شما نیز در دل احساس خوشحالی می‌کنید، اما در همین لحظه مطمئن باشید که تیم چینی روبروی‌تان بیشتر از شما نفع برده است!

۳۰ آموزه ره آورد ۳۰ سفر

۹. اتکا به نظام کارشناسی جهت پیشبرد امور

کافی است سیاست‌های کلان مشخص شود، سپس در مرحله اجرا نظام کارشناسی کاملاً قدرت و توانایی اداره و اجرای سیاست‌های کلان را دارد و البته ورود نسل جدید چینی‌های تحصیل کرده و مسلط به فناوری‌های روز در ایجاد این توانایی نقش پررنگی داشته است.

۳۰ آموزه ره آورد ۳۰ سفر

۱۰ - کاهش حجم تصدی گری دولت و تمرکز توان دولت بر روی پروژه‌های کلیدی

واضح است که «دولت» موتور محرکه رشد اقتصادی چین بوده است، اما سیاست دولت چین همواره بر این اصل استوار بوده است که برای کنترل تورم، تعداد طرح‌هایی که دولت از آنها حمایت می‌کند باید محدود باشد و سرمایه‌گذاری‌های دولت تنها در امور زیربنایی جذب شود. به همین سبب در طول دهه گذشته تعداد موسسه‌های دولتی چین با ۴۰ درصد کاهش از ۲۳۸ هزار موسسه دولتی به ۱۵۰ هزار موسسه کاهش پیدا کرده است.

۳۰ آموزه ره آورد ۳۰ سفر

۱۱- هویت چینی

چینی‌ها، علیرغم تماس و تعامل کامل با تمدن غربی، هنوز تا حد قابل قبولی، فرهنگ و تمدن خود را حفظ کرده‌اند به نحوی که در بسیاری موارد غربی‌ها را نیز تحت‌تاثیر خود قرار داده‌اند. به عنوان نمونه هم‌اکنون غذا خوردن با ظرف و چوب‌های چینی و پوشین لباس‌های چینی و توجه به سایر سنت‌های آنان از بزرگ‌ترین تفریح‌های توریست‌های خارجی شده است.

شکل‌گیری محل‌های چینی در کشورهایمانند آمریکا و کانادا، اولین بازخورد حضور این اقلیت در سایر کشورهاست و طب چینی نیز نمادی از هویت علمی چینی برای آن‌ها محسوب می‌شود.

۳۰ آموزه ره آورد ۳۰ سفر

۱۲- یکپارچگی ملی برای تداوم اصلاحات

در چین مهم آن است که اهداف اصلاحات و توسعه کشور پیش برود. در این مسیر توانمندی افراد نیز در همین چارچوب ارزیابی می‌شود. درک این نکته در فرهنگ ما مشکل است، اما هنگامی که بنا باشد کشوری با $1/3$ میلیارد نفر را اداره کرد و در عین حال رویای ۲۰۵۰ به عنوان کشور برتر دنیا را پیش برد، آن گاه برای آن‌ها حوادثی مانند میدان تیان آن من یا کنار گذاشتن رهبران بزرگ‌شان تنها اتفاقی گذراست و فقط باید به چین فکر کرد.

این تجربه‌ای است که چند روز بعد از اتفاق تیان آن من هنگامی که رفتگران در حال پاک کردن میدان بودند آن را درک کردم.

中华人民共和国万岁

世界人民大团结万岁

中華人民共和國萬歲

世界人民大團結萬歲

۳۰ آموزه ره آورد ۳۰ سفر

۱۳- اراده قوی و سخت کوشی بسیار

یک تجربه:

چند روزی در شهر شیان اقامت داشتم، قصد کردند خیابان روبروی هتل را آسفالت کنند. سنگ‌های بزرگی در خیابان ریختند، تا جایی که ممکن بود آن‌ها را خرد کردند و بعد مردان و زنان دیگری با ابزاری مانند قندشکن سنگ‌ها را تا حد ممکن ریز کردند و در روز آخر قیرها را با سطل روی سنگریزه‌ها ریختند و در نهایت چند مرد قوی هیکل سنگ غلطان را روی آسفالت کشیدند.

آری چینی‌ها در سخت‌ترین شرایط ممکن کار می‌کنند و شاید برای‌تان جای تعجب باشد، علیرغم این که از آخرین ابزارهای ساختمان‌سازی برخوردارند، اما در ساختمان‌های کوتاه‌شان هنوز از داربست استفاده نمی‌کنند.

۳۰ آموزه ره آورد ۳۰ سفر

۱۴- استفاده از مواهب طبیعی به شکل ابتدایی

چین از جمله کشورهایی است که از نرخ امید به زندگی بالایی برخوردار است. این امر دلایل متعددی دارد که یکی از مهم‌ترین دلایل به استفاده از مواهب طبیعی برگردد.

چینی‌ها از مواد غذایی صنعتی بسیار کم استفاده می‌کنند، مواد غذایی‌شان را بیشتر به صورت خام یا آب‌پز استفاده می‌کنند و ...

۳۰ آموزه ره آورد ۳۰ سفر

۱۵- اطاعت‌پذیری

چینی‌ها پذیرفته‌اند که از بسیاری مردم دنیا عقب‌ترند و در این مسیر باید تلاش کنند و اطاعت‌پذیری از مافوق یکی از راهکارهای حصول به این هدف است.

به این ترتیب، یک فرد چینی اطاعت‌پذیری از مدیران خود را بیش از آن که سختی برای خود بداند، گامی در جهت تحقق اهداف کشورش می‌داند. بنابراین دیدن صحنه تجمع کارکنان در پایان روز کاری برای گوش کردن به دستورهای سرپرست‌شان کاملاً امری عادی محسوب می‌شود و در کارخانه‌های چینی مشهود

است.

۳۰ آموزه ره آورد ۳۰ سفر

۱۶- عطش یادگیری

چینی‌ها مشتاق آموختن هستند. بارها هنگام راه رفتن در خیابان‌های این کشور شاهد بوده‌ام که پدر و مادرائی فرزندان‌شان را تشویق می‌کردند که به سراغم بیایند و با من انگلیسی حرف بزنند.

اغراق نیست اگر بگویم شوق این مردم به یادگیری شاید مهم‌ترین عامل راز پیشرفت این مردم بعد از خردورزی دولت‌شان است.

دیدن کتاب‌های آموزشی‌های متعدد، لوح‌های آموزشی و اشتیاق یادگیرندگان به استفاده از این‌ها همه نکاتی است که مرا به این نتیجه رسانده است.

۳۰ آموزه ره آورد ۳۰ سفر

۱۷- قناعت بسیار

چینی‌ها با وجود کار زیاد و سخت، به صورت ذاتی بسیار کم هزینه و قانئند. گذشته سخت و رنج‌آور زندگی به آنان آموخته است که نباید به موفقیت دائم دل خوش باشند. در عین حال آموخته‌اند که باید تلاش بسیار با کمترین مصرف ممکن را ره توشه خود کنند تا بقیه حاصل زحمات را برای آینده پس‌انداز و سرمایه‌گذاری کنند و این روحیه در تمام افراد و حتی بنگاه‌های اقتصادی قابل مشاهده است. خانه‌های چینی بسیار کم مساحت است، هم‌چنین چینی‌ها با ساده‌ترین و کمترین تعداد لباس زندگی می‌کنند و هم‌چنین کم‌غذا و کم مصرفند.

۳۰ آموزه ره آورد ۳۰ سفر

۱۸- صرفه‌جویی در مصرف انرژی

این موضوع نیز در چارچوب قناعت و صرفه‌جویی بسیار این مردم قابل تحلیل است؛ اما هنگامی که در کشور ما به اندازه یک کشور ۲ میلیارد نفری گاز مصرف می‌شود و از آن سوی هنگامی که شاهد بودم چینی‌ها در کارخانه‌های خود به منظور صرفه‌جویی در انرژی در بسیاری موارد از چارپایان استفاده می‌کنند، در خانه‌های خود به تک‌چراغی اکتفا می‌کنند، در ادارات‌شان تنها هنگامی که میهمان خارجی دارند از سیستم تهویه مطبوع بهره می‌گیرند، از انرژی خورشیدی با ابتدایی‌ترین امکانات بهره می‌گیرند و ... آن‌گاه به این نتیجه رسیدم که این برای ما درس بزرگی است که انرژی سرمایه توسعه است.

۳۰ آموزه ره آورد ۳۰ سفر

۱۹- MADE IN CHINA

هر چند هم‌اکنون برندهایی از چین مانند چاینا موبایل با بیش از ۳ میلیارد دلار ارزش در عرصه این صنعت در راس برترین‌هاست، یا سایر برندهای چینی نیز در این سال‌ها جایگاه ویژه‌ای پیدا کرده‌اند، اما برند برتر چین MADE IN CHINA است و سلاح پیش‌برنده آن‌ها در بازار همین شعار است که از همان انسجام و اتحاد ملی برآمده است.

۳۰ آموزه ره آورد ۳۰ سفر

۲۰- پیوستگی صنعت و دانشگاه

دانشگاه‌های چینی به یمن تلاش و تحقیقات در زمینه‌های مختلف علمی از اعتبار بالایی برخوردار شده‌اند. به عنوان مثال پارک علمی چونگ گوانگ سون، بزرگ‌ترین پارک علمی چین با تمرکز بالای مؤسسات علمی و فناوری است. در این پارک ۹۳ انستیتوی آموزش عالی وابسته به دانشگاه پکن و دانشگاه چین خوا قرار گرفته است. همچنین موسساتی مانند آکادمی علوم چین و آکادمی مهندسی در آن حضور دارند و ۳۷ درصد اساتید این دو آکادمی در این منطقه هم زندگی و هم کار می‌کنند. هر ساله هزاران تحقیق و اکتشاف پیچیده در این منطقه به سرانجام می‌رسد و این پارک بزرگ‌ترین مرکز تولید و توسعه نرم‌افزار در چین شده است و البته نباید فراموش کنیم، چینی‌ها از این مراکز علمی زیاد دارند.

۳۰ آموزه ره آورد ۳۰ سفر

۲۱- توجه به ورزش و تغذیه برای سلامتی

چینی‌ها تا روزی که زنده‌اند، خود را مقید به ورزش و آمادگی بدنی می‌دانند. مشاهده افراد پیر و مسن در پارک‌ها در حال حرکات سنتی بدنی کاملاً طبیعی و عادی است. همچنین آن‌ها به مدد نرمش‌های سنتی خود که این روزها دنیا را نیز تحت‌تاثیر قرار داده است، در مسیر سلامتی خود گام برمی‌دارند.

برای تضمین سلامتی جامعه حتی اگر لازم باشد از ابزار قانون استفاده کنند، قند و نمک و شکر را برای حفظ سلامتی مردم‌شان گران نگه می‌دارند.

به همین سبب سرانه بهداشتی در این کشور بسیار پائین است و امید به زندگی بسیار زیاد.

۳۰ آموزه ره آورد ۳۰ سفر

۲۲- در جستجوی فرصت‌های بین‌المللی

چینی‌ها از ابتدا اعتلای خود را در یافتن بازارهای بین‌المللی دنبال کردند. هر چند ما کالای چینی را به عنوان کالای بی‌کیفیت می‌شناسیم، اما چینی‌ها عمده صادرات‌شان به بازار آمریکای شمالی و اروپا بوده است. به همین دلیل نه بهترین تولیدکنندگان کفش در ایتالیا، از آسیب این رقیب مصون ماندند و نه خودروسازان؛ حاصل آن شده است که هم‌اکنون چینی‌ها بالاترین میزان ذخیره ارزی در دنیا را دارند و آمریکا بدهکارترین کشور جهان که بیشترین بدهی آن به کشور چین است.

۳۰ آموزه ره آورد ۳۰ سفر

۲۳- ژن تجارت چینی

در سال‌های طولانی این نکته را دریافتم که هر فرد چینی با هر شغلی یک تاجر است. مجموعه خصلت‌های حوصله زیاد، کار و تلاش سنگین، میهمان‌نوازی و یادگیری و زندگی در یک محیط ناامن و فقیر و پرجمعیت از ایشان مردمی ساخته که آماده و مستعدند در هر لحظه از هر فرصتی برای خود یک موقعیت درآمدی کسب کنند. چینی‌ها معمولاً مشتری را دست خالی برنمی‌گردانند و برای هر سطح درآمد و قیمت و هر سلیقه استانداردی آمادگی ارائه محصول دارند؛ در هر صورت در معامله و تجارت با ایشان باید به شدت مراقب بود.

۳۰ آموزه ره آورد ۳۰ سفر

۲۴- آینده‌نگری

این ویژگی به شدت در کنار خردورزی هیئت حاکمه در برنامه‌ریزی‌های آتی آن‌ها مشاهده می‌شود. چین ۲۰۵۰ به عنوان کشور پیش‌روی دنیا، نمونه‌ای از آینده‌نگری چینی‌هاست که به شکل گام به گام در حال تبدیل آن به برنامه‌ریزی هستند، که از جمله می‌توان به برنامه‌های توسعه علم و فناوری چین اشاره کرد.

۳۰ آموزه ره آورد ۳۰ سفر

۲۵- اعتماد به نفس بسیار زیاد

چندین بار قراردادهای بزرگ برای انتقال تکنولوژی بالا با چینی‌ها داشته‌ام و بعد از مدتی متوجه شده‌ام که اصلاً کار تحقیق و طراحی محصول مورد قرارداد را تازه بعد از امضای قرارداد شروع کرده‌اند. این همه اعتماد به نفس و یقین رسیدن به نتیجه مثبت در انجام امور را در کمتر مردمی می‌توان یافت.

۳۰ آموزه ره آورد ۳۰ سفر

۲۶- نظام کسب و کار خانوادگی

ژن تجارت و ایجاد ارزش افزوده در کلیه ابعاد زندگی چینی‌ها قابل مشاهده است. در بارها سفر به این نکته پی بردم که کسب و کارهای خانوادگی وسیله‌ای است که هم سطح اقتصادی خانوارها را ارتقاء می‌دهد و هم نهاد خانواده چینی‌ها را که چینی به شدت برای آن ارزش قائل هستند را گرم نگه می‌دارد، به همین سبب بیشتر محیط‌های کاری خصوصی و خانوادگی‌اند و ضمن کار خانواده‌ها تا پاسی از شب را دور هم جمع می‌شوند و کار می‌کنند.

۳۰ آموزه ره آورد ۳۰ سفر

۲۷ - اصلاحات گام به گام

در سه دهه گذشته چینی‌ها، حداقل سه دوره اصلاحات را پشت سر گذاشته‌اند و در هر بار بخشی از اهدافشان را محقق کرده‌اند و در این فرآیند تلاش کرده‌اند اقدامات شتابزده را به حداقل برسانند.

مرحله نخست: تلاش برای افزایش تولیدات داخلی طی سال‌های ۱۹۸۰ الی ۱۹۹۰ برای حل مشکل غذا و پوشاک مردم.

مرحله دوم: افزایش مجدد تولیدات ملی تا سال ۲۰۰۰ تا این که مردم به سطح زندگی مناسبی برسند.

مرحله سوم: تلاش برای رساندن اقتصاد چین به سطح اول اقتصاد جهان در اواسط قرن بیست و یکم و رسیدن اقتصاد چین به مرحله‌ای که بتواند به رقابت با قطب‌های صنعتی جهان در زمینه‌های مختلف صنعتی بپردازد. همچنین درآمد سرانه افراد نیز به سطح درآمد سرانه کشورهای پیشرفته جهان برسد.

۳۰ آموزه ره آورد ۳۰ سفر

۲۸- توجه به فناوری‌های نوین:

برخلاف آنچه در افکار عمومی جریان دارد، چین تنها کارخانه تولید محصولات مصرفی نیست، بلکه آن‌ها مهم‌ترین سرمایه‌گذاری‌های خود را در حوزه فناوری‌های نوین انجام داده‌اند. این فناوری‌ها عبارتند از:

۱- کامپیوتر، امنیت اطلاعات و شبکه‌های کامپیوتری، ارتباطات، نرم افزار، اطلاعات جامع و سمعی و بصری

۲- علوم حیاتی و فناوری زیستی: شامل فناوری زیستی کشاورزی، علم حیات، صنعت و محیط و دارو و

۳- فناوری مواد جدید: شامل مواد با ساختار مدرن، مواد با کارکرد جدید، مواد اطلاعات الکترونیک و مواد نانو

فراموش نکنید، چینی‌ها براساس برنامه‌ریزی‌های‌شان می‌خواهند قدرت برتر جهان در سال ۲۰۵۰ باشند.

۳۰ آموزه ره آورد ۳۰ سفر

۲۹- توجه به ارتقای نظام آموزشی

در طول سالیان تجربه خود به این نتیجه رسیده‌ام که نظام آموزشی، رکن توسعه کشورها محسوب می‌شود، این امر در ارتباط با کشور ما نیز مصداق دارد. براساس مطالعاتی که در این ارتباط انجام داده‌ام، چینی‌ها نیز در این سال‌ها به صورت دقیق نظام آموزش و پرورش خود را از پایان‌ترین سطوح تا سطوح ارشد مورد توجه قرار داده‌اند، حاصل این تلاش‌ها آن شده است که: بودجه پرداختی دولت به حوزه آموزش ظرف مدت ۲۰ سال از سال ۱۹۷۸ تا ۱۹۹۸ از ۱۱۲/۲ میلیارد یوان بر ۱۰۷۱/۴ میلیارد یوان بالغ گردیده و ۸/۵ برابر افزایش یافته است. این تحولات به گونه‌ای شده است که امروز معلمی در چین موجب افتخار است.

۳۰ آموزه ره آورد ۳۰ سفر

۳۰- توجه به نظام شورایی برای جلب مشارکت مردم

ده قانون طلایی برای تجارت در چین

۱. هر چیزی ممکن است
۲. هیچ چیز آسان نیست
۳. بردباری ذات موفقیت است
۴. شما متخصص هستید، پس... یعنی می خواهند در مورد چیزی یا خواسته‌های مقدمه چینی کنند.
۵. شما کشور ما را درک نکرده‌اید؛ یعنی با شما مخالفند

ده قانون طلایی برای تجارت در چین

۶. «قواعد مشروط یا موقت» یعنی آن ها می توانند مقررات را هر موقع خواستند تغییر دهند، حتی قوانین معطوف به گذشته را
۷. «به صورت اصولی موافقیم» یعنی آن ها می توانند مقررات را هر موقع خواستند تغییر دهند، حتی قوانین معطوف به گذشته را.
۸. «امضاء یک قرارداد» به معنی شروع مذاکرات واقعی است.

ده قانون طلایی برای تجارت در چین

۹. وقتی که خوش بین به مساله‌ای هستید، لطفاً قانون دوم را دوباره بخوانید.
۱۰. وقتی که دلسرد شده‌اید، لطفاً قانون اول را دوباره بخوانید

تهدیدهای آتی

- پیر شدن یک باره جمعیت
- گذار به فرآیندهای دموکراتیک

منابع و ماخذ

World CIA FACT BOOK -

خبرگزاری فارس -

از توجه شما حضار محترم سپاسگزارم

پایان